

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. V. Inferuntur quædam circa visionem claram unius prædicati in Deo,
non alterius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO QUINTA.

Inseruntur quædam circa visionem
claram unius predicati in Deo,
non alterius.

I.
Visione clara omnes Dei perfectiones objectivas non representant, non esse beatissima.

INFERO primò: Visionem illam intuitivam, quæ ita præcindet ex parte objecti, ut repræsentaret unum Attributum sine alio, Essentiam sine Attributis, hæc sine Essentia &c. non fore beatificam. Ita Vasquez i. p. d. 13. cap. 2. Aegid. Præsentatus, affirmans esse communem sententiam. Ratio assertionis est, quia sicut beatitudo objectiva est bonorum omnium aggregatio, seu id quod bona omnia complectitur, & consequenter ex se aptum est mentem plenè satiare, ita formalis beatitudo debet esse expressa illius cognitione sub ratione explicita summi boni, omnem in se perfectiōnem impliciter simplicem complectentis. Unde cognoscere debet Deus ut aternus, omnipotens, secundus, &c. Quare cum certum apud omnes sit, nullam de facto dari visionem Dei non beatificam, certum etiam esse debet, nullam esse quæ omnes Dei perfectiones clarè non intueatur, licet alia plures, alia pauciores in Deo creaturas repræsentent.

II.
Latiū patet visione intuitiva, quam quidditativa.

Quæ Dei cognitio sit quidditativa.

Infero secundò: latius patere visionem intuitivam, quæm quidditativam: cum & oculus corporis intuitivæ objecta sua repræsentet, quæ tamen visus propriæ quidditativæ non est; nec enim ex vi hujusmodi visionis præcisè dicere possumus, utrum albedo sit accidens inherens subiecto, petens produci per actionem eductivam, & alia hujusmodi. Quod etiam de actibus intellectus, ad actus sensuum immediate subsequentibus dicendum videtur: esto namque actus intellectus cognoscens albedinem, qui comparatur ex visione albedinis, cognoscat illam per proprias species albedinis, non tamen est quidditativa ob rationem jam dictam. Cognitione ergo quidditativa Dei, illa sola est, quæ omnia eius prædicata intrinseca clare repræsentat; quæ autem solum unum vel alterum exprimit, esto clara sit, & intuitiva, non tamen quidditativa Dei, sed

ad summum, secundum quid, seu illius particularis prædictati: ut enim visio alicuius objecti fit quidditativa, ita integrè & expressè illud repræsentare debet quoad intrinseca, ut ex vi illius dicere supliciter possit intellectus, quid res illa sit.

Quares: quando Relatio sola videtur, non vi sà Essentia, per quam speciem videatur? nec enim potest Essentia, vel Omnipotentia, gerere tunc munus speciei, cùm non cognoscantur, ut supponimus, sed sola Relatio: nec etiam Relatio concurrens potest ad actum illum visionis; Relationes enim non sunt operativa ad extra, hoc quippe proprium est Omnipotentia. Ad hoc, responsum est suprà, Disp. 15. sect. 2. num. 8. 9. & decimo, ubi dixi, non Relationem, sed Omnipotentiam, tanquam commune Attributorum omnium instrumentum, visionem illum producere.

Hinc constat, quo pacto species in ordine ad visionem intuitivam unius Attributi dari possit, sine alio, aut Relationis, sive etiam Essentiae in Deo: Deus enim, cùm concurrat cum intellectu beati per se immediatè instar speciei liberæ, præbere influxum ad actum potest, quo hoc vel illud Attributum, aut prædicatum repræsentetur sine aliis. Quod etiam facere potest Deus, si nolens per se concurrens, substitutu loco sui speciem imprimet; producere enim potest species, quæ peculiariter sit productiva hujus actus, non alterius.

Quares secundò: Utrum Deus præcindat? In primis, mediatis videtur Deus præcindere: videntem enim actum creatum præcidentem, illud solum objectum ex vi illius actus videt, quod illi respondet: sicut intuendo actum qui repræsentat solum Petrum, videt ex vi illius actus tantum Petrum; nec enim plus ex vi illius videre potest quæm actus aptus est repræsentare. Si autem loquamur de visione, quæ Deus immediatè fertur in objecta, non propriæ præcindit; non enim cognoscit unum sine alio, quod tamen ad præcisionem propriæ sumptam, ut diximus, est necessarium. Quod si detur virtualis quedam, determinatio in Deo secundum diversitatem objectorum, tunc forte etiam in Deo assignari potest aliqua præcilio, etiam immediatè; quod præter alios, docet Arriaga Disp. 5. Logice, sect. 4. subsec. ultimâ, de quo plura alibi.

DISPUTATIO VIGESIMA.

De Comprehensione Dei.

I.
De Comprehensione dilectionis est in Philosophia.

II.
Sitne de fide Deum esse incomprehensibilem.

III.

FUISE h̄c disputant aliqui de naturâ comprehensionis, in quo videlicet consistat; utrum possit intellectus creatus omnia videre quæ formaler & eminenter sunt in Deo: An, si hoc fieret, esset comprehensio, & id genus alia: quæ tamen, cùm latè tractaverim in Philosophia, Disp. 20. de Anima, eò lectorum remitto.

Controversia inter Theologos est, sitne de fide, Deum esse incomprehensibilem. Affirmat Suarez h̄c, lib. 2. cap. 5. num. 6. & tertia part. Tom. 1. disp. 26. sect. 2. Molina h̄c, art. 7. Valentia 1. part. quest. 12. p. 5. Fasolus h̄c, quest. 12. art. septimo, disp. 1. Granado 1. parte, tract. 5. disp. 13. f. 2. n. 13. Tannerus h̄c, disp. 2. quest. 6. & alii.

Varia ad hoc probandum afferri solent Scriptura loca, ut illud Jerem. 32. vers. 19. Magnus confilii, &

incomprehensibilis cogitatu. & ad Rom. cap. II. v. 33. Ex Scriptura non probatur efficietur. Deinde comprehe-
sibilis.

Magis urget auctoritas Concilii Lateranensis sub Innocentio III. Cap. Firmiter, de Summa Trinitate, ubi sic habetur: Firmiter credimus, quod unus est Verus Deus, Eternus, Immensus, & Incommutabilis, Incomprehensibilis, Omnipotens, & Ineffabilis. Hoc ipsum saepè testantur sancti Patres, & uno ore Deum Incomprehensibilem esse pronunciant.

Vasquez

Locus ex Concilio La-
teranensi ad probandum, Deum esse incompre-
hensibilem.